

Emil MUJKIĆ, BA historije
Prof. dr. med. sci. Ervin ALIBEGOVIĆ
JZU Univerzitetski klinički centar Tuzla

**PEDESET GODINA IZDAVAČKE DJELATNOSTI JAVNE
ZDRAVSTVENE USTANOVE UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR
TUZLA (1972-2022)**

Apstrakt: *U radu će na osnovu dostupne arhivske i bibliotečke građe biti napravljen retrospektivni prikaz stručnih i periodičnih publikacija štampanih u izdavaštvu Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla u periodu od 1972. godine, kada je svjetlo dana ugledala prva UKC-ova publikacija, do 2022. godine. Ova ustanova je u datom periodu imala širok spektar izdavačkih aktivnosti. Pod njenim imenom su publikovani stručni/naučni časopisi, listovi/novine, knjige, udžbenici, monografije, bibliografije, zbornici radova, zbirke, katalozi i priručnici.*

Ključne riječi: *Univerzitetski klinički centar Tuzla, Acta Medica Saliniana, Pedijatrija danas, Paediatrics today, Central European Journal of Paediatrics, 7. oktobar, Bilten, Zdravstvene novine, Vjesnik, e-Vjesnik, Godišnjak.*

**FIFTY YEARS OF PUBLISHING ACTIVITIES OF THE PUBLIC
HEALTH INSTITUTION UNIVERSITY CLINICAL CENTER TUZLA
(1972-2022)**

Abstract: *The paper aims to offer a retrospective overview of professional and periodical publications printed by the Public Health Institution University*

Clinical Center Tuzla, based on available archival and library materials, starting from 1972 – when the first UCC's publication came out – until 2022. During this period, the institution conducted a wide range of publishing activities. It had professional and scientific journals, newsletters, newspapers, books, textbooks, monographs, bibliographies, conference proceedings, catalogs, and manuals all published under its name.

Keywords: *University Clinical Center Tuzla, Acta Medica Saliniana, Paediatrics Today, Central European Journal of Paediatrics*

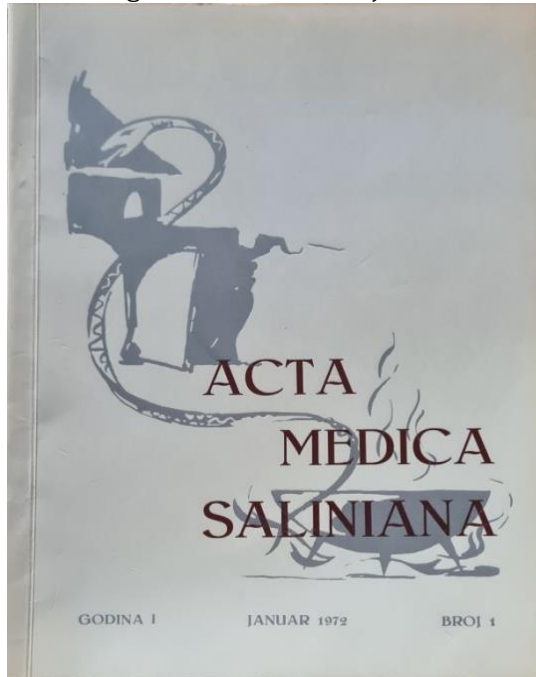
UVOD

Osnivanjem prve javne bolnice u Tuzli 1874. godine postavljeni su temelji onome što je trenutno jedna od najrenomiranijih zdravstvenih ustanova u Bosni i Hercegovini. Na razvojnom putu od male stambene kuće na Kojšinu do velikog građevinskog kompleksa na Trnovcu, današnja Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla je uporedo sa konstantnim napretkom unutar svoje primarne misije – pružanja zdravstvenih usluga – slijedeći moderne evropske trendove jačala i ostale komponente svoje djelatnosti. Među najvažnijima su naučno-istraživačka i izdavačka djelatnost, čijim su razvojem tuzlanski zdravstveni radnici dobijali priliku da se, osim sa stručnog, medicinom bave i sa naučnog aspekta. Kao svojevrstan pionir naučno-istraživačkog i publicističkog rada iz oblasti medicine na prostoru sjeveroistočne Bosne, tadašnji Regionalni medicinski centar "Dr Mustafa Mujbegović" Tuzla (danas JZU UKC Tuzla), započeo je sa izdavanjem časopisa *Acta Medica Saliniana* četiri godine prije nego je u Tuzli osnovan Medicinski fakultet. U narednih 50 godina ova ustanova je znatno proširila obim svoje izdavačke djelatnosti.

Časopis *Acta Medica Saliniana*

Ubrzan razvoj zdravstva u tuzlanskom kraju sredinom XX stoljeća nametao je i potrebu osnivanja lokalnog časopisa u kojem bi bili objavljavani stručni i naučni radovi iz raznih grana medicine. Takva inicijativa intenzivirana je i činjenicom da su uposlenici Regionalnog zdravstvenog centra „Dr Mustafa Mujbegović“ Tuzla već uveliko sprovodili naučna istraživanja i rezultate istih objavljivali u časopisima izdavanim širom Jugoslavije.

Prvi broj časopisa *Acta Medica Saliniana* (sl.1), u vlasništvu i izdavaštvu Regionalnog zdravstvenog centra „Dr Mustafa Mujbegović“ Tuzla, objavljen je u januaru 1972. godine. Štampan je od strane Trgovinskog i štamparskog preduzeća "Univerzal" Tuzla - pogon "Grafičar", uz likovnu ilustraciju akademskog slikara Ismeta Mujezinovića, koja će ostati na naslovnoj strani svih



brojeva časopisa izdatih do 1991. godine. Premijerni broj *Acta Medica Saliniane* posvećen je Mustafi Mujbegoviću, istaknutom tuzlanskom doktoru i revolucionaru iz perioda Drugog svjetskog rata, čije ime je ustanova nosila do 1992. godine. U čast Mujbegovića, koji je po vokaciji bio pedijatar, svi radovi objavljeni u prvom broju časopisa, iako iz raznih grana medicine, vezani su za dječiji uzrast. Reobjavljen je i jedan rad samog Mujbegovića, prvobitno publikovan 1932. godine u beogradskom "Glasniku Centralnog higijenskog zavoda".¹

Slika 1. Naslovna strana prvog broja časopisa *Acta Medica Saliniana* (januar 1972.)

Već u izdanjima iz 1972. i 1973. godine objavljeno je nekoliko radova autora iz drugih tuzlanskih, kao i sarajevskih i beogradskih zdravstvenih ustanova, što je predstavljalo ostvarenje jednog od ciljeva zacrtanih u predgovoru prvog broja: privući zdravstvene radnike iz cijele Jugoslavije da objavljuju svoje stručne i naučne radove u *Acta Medica Saliniana*. Drugo izdanje časopisa iz 1972. godine, zanimljivo, donosi i jedan rad iz oblasti historije medicine. Riječ je o radu "Hadži Mehmed-Sami Šerbić", autora Mustafe Šehovića, ljekara po kojem danas ime nosi Dom zdravlja u Tuzli. Od ovog broja u časopisu se, uz originalne naučne, stručne i pregledne radove, te prikaze medicinskih slučajeva, mogu pronaći i prikazi knjiga i članaka objavljenih širom svijeta, dok je od 1974. godine u časopisu prisutna i rubrika "Izveštaji sa kongresa i stručnih sastanaka".

¹ Mustafa Mujbegović, *Problemi dječije zaštite u Bosni, Acta Medica Saliniana*, I-1, Tuzla 1972, 13-32.

Godine 1974. u časopisu je po prvi puta objavljen rad koji je nastao kao produkt multidisciplinarnih medicinskih istraživanja.² Zatim je 1977. godine objavljen i prvi koautorski rad u saradnji tuzlanskih i doktora uposlenih u nekoj drugoj zdravstvenoj ustanovi (Univerzitetski medicinski centar Sarajevo),³ da bi 1980. godine slična saradnja bila uspostavljena i sa doktorima iz inostrane ustanove (Centralna bolnica Zuara, Libija).⁴ Godinu dana ranije, 1979. godine, u časopisu je po prvi puta objavljen naučni rad autora nastanjenog van granica Jugoslavije (dr Shigetoshi Chiba iz Instituta za farmakologiju Medicinskog fakulteta Shinshu Univerziteta, Matsumato, Japan).⁵

Napredak koji je u narednom periodu ostvaren na planu internacionalizacije *Acta Medica Saliniane* najbolje je ilustriran činjenicom da su do 2022. godine svoje radove u časopisu objavljivali i autori iz Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Brazila, Portugala, Velike Britanije, Francuske, Belgije, Švicarske, Njemačke, Danske, Švedske, Norveške, Slovačke, Italije, Slovenije, Hrvatske, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Turske, Irana, Saudijske Arabije, Kuvajta, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Libije, Nigerije, Indije i Malezije.

Zvaničan jezik časopisa do 1991. godine je bio srpsko-hrvatski, a od 1991. do 2009. godine bosanski, s tim da su se već od prvog broja iz 1972. godine zaključci radova objavljivali i na engleskom te ponekad na francuskom jeziku. Prvi radovi na engleskom jeziku objavljeni su 1991. godine,⁶ a od 1999. godine časopis je dvojezičan i radov se počinju objavljivati na bosanskom i engleskom jeziku. U skladu sa modernim evropskim tokovima i u cilju povećanja međunarodne vidljivosti časopisa, *Acta Medica Saliniana* od 2009. godine izlazi isključivo na engleskom jeziku te je od iste godine, osim u printanoj, dostupna i u online verziji na zvaničnoj web stranici časopisa.⁷

² Ana Rosić, Lenka Kljajić, *Prikaz jednog interesantnog slučaja melanoma malignum chorioideae, Acta Medica Saliniana, III-1, Tuzla 1974, 67-70.*

³ Muhamed Gavranović, Dželaludin Kantardžić, Dragan Sušić, *Opšte i socijalne implikacije kod epilepsije, Acta Medica Saliniana, VI-2, Tuzla 1977, 21-26.*

⁴ Ivo Božanić, Miodrag Milenković, Marija Vukotić, *Hiatus hernia kao uzrok stenokardičnih smetnji i poremećaja srčanog ritma, Acta Medica Saliniana, IX-1, Tuzla 1980, 57-60.*

⁵ Shigetoshi Chiba, *Uticaj supstancija na sinusni ritam i kontrakcije srčanih pretkomora, koristeći se izolovanim i krvlju perfundovanim preparacijama pasa, Acta Medica Saliniana, VIII-1, Tuzla 1979, 9-12.*

⁶ Riječ je o sljedeća tri rada: Effect of E. Coli endotoxin on diuresis and urinary kallikrein excretion; Substance P degradation by ocular tissues; The recognition of eye emergencies. - *Acta Medica Saliniana, XX-1, Tuzla 1991, 9-14, 15-18, 39-44.*

⁷ <https://saliniana.com.ba/index.php/ams>

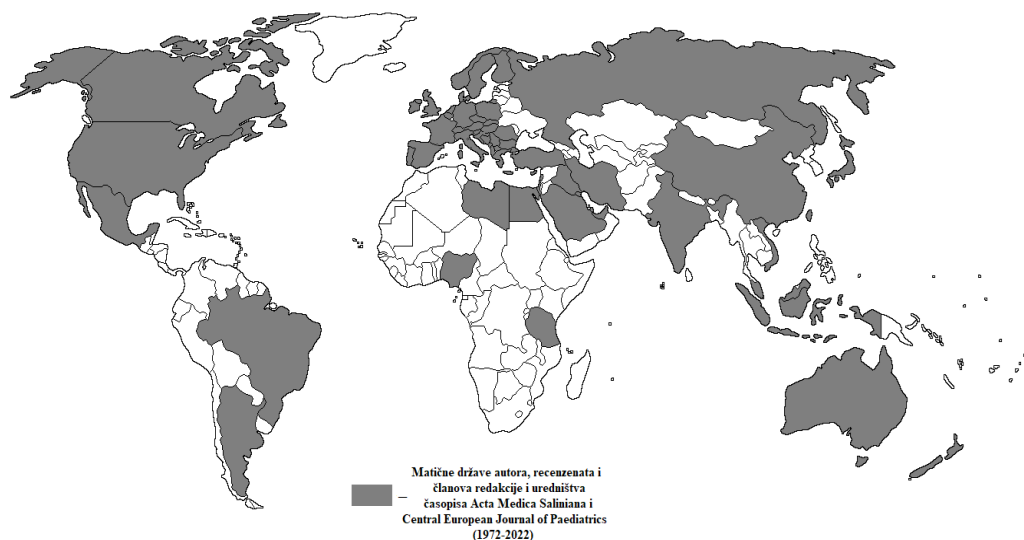
U svom petodecenijskom postojanju časopis je imao sedam urednika: Lenka Kljajić-Rosenberg (1972-1973), Dušan Tešanović (1973-1979), Božina Radević (1980-1990), Rajko Igić (1991-1992), Osman Sinanović (1992-2008, 2012-2018), Fuad Brkić (2008-2012), Igor Hudić (od 2018. godine). U tom periodu objavljeno je preko 1400 naučnih, stručnih, preglednih radova i prikaza medicinskih slučajeva. Najzastupljenije medicinske oblasti među objavljenim radovima su hirurgija, interna medicina, infektologija, epidemiologija, psihijatrija, pedijatrija, ginekologija i neurologija, a objavljavani su i radovi iz dugog niza ostalih medicinskih grana.

Pedeset godina poslije svog osnivanja, *Acta Medica Saliniana* je kao časopis sa otvorenim pristupom indeksirana u sljedećim bazama: Scopus, Index Copernicus Master Journal List, EBSCO, The Ulrich's Periodical Directory, Directory of Open Access Journals, Open J-Gate, ProQuest i Google Scholar (ISSN: 0350-364X).

Časopis Central European Journal of Paediatrics

U oktobru 2005. godine publikovan je prvi broj *Pedijatrije danas*, časopisa Klinike za dječije bolesti JZU UKC Tuzla. Kao prvi pedijatrijski časopis u Bosni i Hercegovini, *Pedijatrija danas* je, objavljujući pregledne i originalne naučne radove, naučna saopštenja, stručne radove i kazuističke prikaze iz širokog spektra graničnih područja pedijatrije, od samog osnivanja davala istaknut doprinos u širenju novih spoznaja među ljekarima koji se bave liječenjem djece u državi i regionu. Već u prvoj godini postojanja ovog časopisa objavljeni su: rad inostranog autora, rad koji je nastao kao produkt saradnje uposlenika JZU UKC Tuzla sa uposlenicima inostrane zdravstvene ustanove i rad na engleskom jeziku.⁸ U narednih 17 godina časopis je, slično kao i *Acta Medica Saliniana* prije njega, postigao značajne uspjehe na planu svoje internacionalizacije, ostvarivši pri tome saradnju sa autorima i recenzentima nastanjenim na šest kontinenata (*sl. 2*).

⁸ Riječ je o sljedećim radovima: Patofiziologija astme; Dijagnostika i terapija astme u djece; Alpha-1-antitrypsin deficiency. - *Pedijatrija danas*, 1-2, Tuzla 2005, 49-61, 63-72, 73-80.



Slika 2: *Matične države autora, recenzenata i članova redakcije časopisa Acta Medica Saliniana i Central European Journal of Paediatrics u periodu 1972-2022.*

Pod svojim prvobitnim nazivom časopis je izlazio do 2011. godine. Naziv je tada promijenjen u *Paediatrics Today*, a engleski je postao oficijelni jezik časopisa. Do nove promjene došlo je 2017. godine, kada je zvaničan naziv časopisa postao *Central European Journal of Paediatrics*. Osim prvog broja, čiju naslovnu stranu krase fotografija skulpture majke i djeteta, izrađene 1954. godine od strane poznatog tuzlanskog likovnog umjetnika Dragiše Trifkovića, na naslovnim stranama svih ostalih brojeva nalaze se crteži čiji su autori djeca osnovnoškolskog i predškolskog uzrasta (*sl. 3*). Uglavnom su to učenici tuzlanskih osnovnih škola, dok se na nekoliko naslovnih strana mogu pronaći i likovna ostvarenja pacijenata Klinike za dječije bolesti, nastala tokom njihovog boravka u JZU UKC Tuzla.



Slika 3. Naslovne strane časopisa pod svakim od tri zvanična naslova

Časopis izlazi dva puta godišnje, pa je u periodu od 2005. do 2022. godine objavljeno 36 njegovih izdanja, te u njima više od 430 naučnih, stručnih, preglednih i drugih vrsta radova. Danas je indeksiran u nekim od vodećih svjetskih naučnih baza, kao što su British Library Direct, Scopus, Crossref, Infobase Index, EBSCO Host ili Cabi, a sva njegova izdanja dostupna su i u online formatu na web stranici časopisa (ISSN: 2490-3671).⁹ Kroz cijelo vrijeme njegovog postojanja, glavni i odgovorni urednik časopisa je akademik Husref Tahirović.

Listovi/novine

Uporedo sa realizacijom ideje o osnivanju stručnog i naučnog časopisa, poduzimane su i pripremne aktivnosti na formiranju vlastitog informativnog lista. Tako je četiri godine nakon osnivanja časopisa, ustanova u aprilu 1976. godine u štampu pustila i prvi broj lista nazvanog *17. oktobar* (List Radne zajednice Regionalnog medicinskog centra "Dr. Mustafa Mujbegović" Tuzla).¹⁰ Ovaj mjesečnik izlazio je do 1982. godine i imao je dva glavna urednika: Huseina Sušića (prvih 12 brojeva) i Dževdeta Sarajlića (od 13. do 71. broja). Osim što je težio predstaviti ustanovu, njene aktivnosti, probleme, planove i kadar, list je u skladu sa specifičnim političkim okolnostima u kojima je djelovao često donosio

⁹ <https://cejpaediatrics.com/index.php/cejp>

¹⁰ 17. oktobar se obilježavao i kao dan Regionalnog medicinskog centra „Dr Mustafa Mujbegović“ Tuzla.

i tekstove prožete izrazito političko-propagandnim konotacijama. Tako je ime Josipa Broza Tita, „vodećeg neimara i tvorca socijalističke samoupravne Jugoslavije“ i „vodeće ličnosti nesvrstanog svijeta“, kako su ga autori tekstova opisivali, sveukupno gledano, najčešće spominjano ime u izdanjima *17. oktobra*. Titov lik znao je krasiti i naslovnice ovog lista, a nakon njegove smrti, tačnije od pedesetog broja (maj 1980. godine), u zaglavlju svake naslovnice nalazio se natpis: "*Druže Tito, mi ti se kunemo da sa tvoga puta ne skrenemo...*" (sl. 4).



Slika 4. Naslovna strana 50. broja lista „17. oktobar“ (maj 1980. godine) sa posvetom Josipu Brozu Titu naspram naslovne strane jednog od dva „ratna“ broja lista „Bilten“ (novembar 1995. godine) sa simbolom ljiljana

Poslije duže pauze u štampanju, ideja o izdavanju lista unutar ustanove (sada nazvane Klinički centar Tuzla) obnovljena je krajem 1995. godine, pa se prva dva broja novoosnovanog lista *Bilten* po datumu izlaska, ali i po svojoj tematici, mogu smatrati "ratnim" (sl. 4). Drastično izmijenjene društveno-političke okolnosti u odnosu na one u kojima je djelovao *17. oktobar* uvjetovale su i znatno drugačiji sadržaj, ali i sam izgled lista, počevši od njegove naslovne strane, na kojoj se umjesto zakletve Titu sada mogao vidjeti simbol ljiljana. Urednik prvih osam brojeva *Biltena* bila je Nermina Durmić-Kahrović. Nakon nje uredničku politiku lista vodili su Pašaga Durić (1997-1999) i Amra Odošić (1999-2005, 2007-2009), za vrijeme čijih uredništava list po prvi put biva štampan u koloru (septembar 1998. godine) te mijenja ime u *Zdravstvene novine* (januar 2003. godine). U narednim godinama zabilježene su nove promjene: od

2005. godine urednikom je postala Azra Kunosić, od 2006. godine list je počeo izlaziti pod nazivom *Vjesnik UKC*, a od 2009. godine njegov urednik je Ersija Aščerić-Mujedinović. Posljednji štampani broj objavljen je u aprilu 2010. godine, od kada je list dostupan u elektronskoj formi pod nazivom *e-Vjesnik* (ISSN 2233-0879; pod istim serijskim brojem JZU UKC Tuzla izdaje i *Godišnjak*).

U periodu od 1995. do 2022. godine objavljeno je 145 brojeva ovog lista, na čijim stranicama se mogu pronaći brojni historijski i aktuelni podaci o tuzlanskom zdravstvu, ali i novosti iz svjetske medicine, feljtoni iz historije medicine i sl. Naglasak je, naravno, stavljen na podatke o JZU UKC Tuzla, na organizacionu strukturu ustanove, pojedinačno predstavljanje njenih organizacionih jedinica, načine poslovanja i finansiranja, donacije, saradnju sa drugim zdravstvenim i obrazovnim ustanovama, na procesu educiranja kadra u ustanovi i van nje, promociju naučnog rada magistara i doktora nauka uposlenih u ustanovi, itd. Mnoštvo podataka iznijetih u formi izvještaja sa stručnih sastanaka organizovanih unutar ustanove ili pak kroz intervjuje sa uglednim zdravstvenim radnicima nedvojbeno predstavljaju vrijednu historijsku građu o razvoju medicine u tuzlanskom kraju.

Ostale publikacije

Osim naučnih časopisa i listova, u izdavaštvu JZU UKC Tuzla objavljivane su knjige, udžbenici, monografije, bibliografije, zbornici radova, zbirke, katalozi i priručnici. Ovi vidovi izdavačke aktivnosti u ustanovi su zaživjeli nešto kasnije, pa prvo takvo izdanje pronalazimo u 1994. godini. Riječ je o medicinskoj monografiji *Zbrinjavanje i identifikacija poginulih u ratu i masovnim katastrofama*, autora Zdenka Cihlraža. Činjenica da je ovakva monografija štampana u periodu agresije na Bosnu i Hercegovinu svakako nosi dodatnu težinu. U periodu jake oskudice novčanih i materijalnih sredstava štampanje 1000 primjeraka ove publikacije finansijski je pomoglo preduzeće *Infograf* iz Tuzle.

Sljedeće godine je u izdavaštvu Kliničkog centra Tuzla objavljen udžbenik *Bakteriologija – dijagnostika*, namijenjen studentima Medicinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Autor ovog djela je Mirsada Hukić, a štampano je od strane tuzlanskog *Husa Grafama*.

Ustanova je 1996. godine publikovala i zbirku *Kako živjeti sa šećernom bolešću*, čiji urednik je Husref Tahirović. Ova zbirka je štampana u *Infografu* u 5000 primjeraka.

Zajedno sa Univerzitetom u Tuzli, UKC Tuzla je 1998. godine bio izdavač knjige *Toksikologija*. Autori Ibro Pašić, Teufik Tulumović, Senaid Trnačević i Fuad Pašić su na 233 stranice ove knjige, koja može poslužiti kao udžbenik ili vodič u dijagnostici i terapiji, donijeli opšte i specifične podatke o otrovnim tvarima i načinima trovanja.

Prvi zbornik radova štampan u izdavaštvu JZU UKC Tuzla ugledao je svjetlo dana 1999. godine. Radi se o *Zborniku radova sa Prvog kongresa zdravstvenih tehničara Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem*, održanog u Tuzli od 08. do 10. septembra 1995. godine. Kako je kongres organizovan u jeku agresije na Bosnu i Hercegovinu, njegove osnovne teme bile su usko vezane za medicinu i zdravstvo u ratnom periodu. Presentovani radovi ticali su se ratnih povreda, uloge zdravstvenih tehničara u zbrinjavanju ranjenih, oboljelih i psihotraumatiziranih ratnih pacijenata, primjene međunarodnog ratnog prava iz Ženevske konvencije, itd. Kongres je održan u Kristalnoj sali Hotela Tuzla, uz generalno pokroviteljstvo tadašnjeg Predsjednika Vlade Bosne i Hercegovine, Harisa Silajdžića. Zbornik radova sa ovog kongresa štampan je od strane firme PrintCom iz Tuzle u 350 primjeraka, a u njemu je objavljeno 89 radova.

Dva nova naslova objavljena su 2003. godine: *Katalog mikrobioloških usluga* (urednici: Mirsada Hukić, Mahmud Nurkić i Mubera Kutlovac; štampa: PrintCom d.o.o.) i *Bibliografija 2003* (urednici: Osman Sinanović i Nedret Mujkanović; štampa: Harfograf Tuzla), koja na 235 stranica daje prikaz svih objavljenih radova, udžbenika, priručnika, monografija, doktorskih disertacija i magistarskih radova uposlenika JZU UKC Tuzla iz 2003. godine.

Brošura pod nazivom *Preporuke za zbrinjavanje bolesnika sa moždanim udarom*, koju su priredili Dževdet Smajlović, Osman Sinanović i Mirjana Vidović, publikovana je 2005. godine.

U 2008. i 2009. godini publikovane su tri sveske *Onkološkog dijagnostičko-terapijskog priručnika* (Digestivni sistem; Centralni nervni sistem, respiratorni sistem i mezoteliomi; Ženski reproduktivni sistem). Njihovi urednici su bili Miroslav Oprić, Elmir Čičkušić i Nederet Mujkanović, a svaka je štampana u po 500 primjeraka, baš kao i *Priručnik za primjenu antimikrobnih lijekova* autorice Aldine Ahmetagić sa saradnicima, objavljen 2010. godine. Iste godine je u izdavaštvu JZU UKC Tuzla objavljen još jedan zbornik radova, ovaj put sa Prvog alkohološkog simpozijuma Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem. Zbornik pod nazivom *Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja* na 250 stranica donosi 30 stručnih i naučnih radova, a štampan je u 500 primjeraka (d.o.o. P.N.T. Tuzla).

Sva spomenuta pojedinačna izdanja, kao i svi brojevi časopisa *Pedijatrija danas/Paediatrics Today/Central European Journal of Paediatrics* i *Acta Medica Saliniana*, danas se mogu pronaći u Centralnoj biblioteci JZU UKC Tuzla (sl. 5). Listovi *17. oktobar* i *Bilten (Zdravstvene novine, Vjesnik, e-Vjesnik)* dostupni su u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci „Derviš Sušić“ Tuzla i u Sektoru za informacione tehnologije JZU UKC Tuzla.



Slika 5. Dio prostora Centralne biblioteke JZU UKC Tuzla

ZAKLJUČAK

Kao jedna od njenih osnovnih sporednih djelatnosti, izdavaštvo već pet decenija predstavlja bitan segment rada Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla. U svojim začecima prožeta jakim socijalističkim utjecajem, izdavačka djelatnost kontinuirano je njegovana i unaprjeđivana, čak i u krajnje izazovnim periodima, poput agresije na Bosnu i Hercegovinu (1992-1995) ili tzv. postdejtonskog perioda „obnove“. Nerijetko u nedostatku finansijskih sredstava čak i za svoju primarnu djelatnost, ustanova je uspijevala održavati kontinuitet publikovanja novih izdanja stručnog, naučnog i periodičnog karaktera, dajući i na taj način značajan doprinos razvoju medicinske struke i nauke u tuzlanskom kraju. Analiza svih naslova izdatih od strane JZU UKC Tuzla u periodu od 1972. do 2022. godine pokazuje neupitnu predanost ove ustanove da kroz različite historijske periode i u najtežim trenucima istraje u bavljenju naučno-istraživačkim radom i izdavačkom

djelatnošću. Rezultat takve predanosti je konstantan napredak na polju izdavačke djelatnosti ustanove, posebno u smislu modernizacije, digitalizacije i internacionalizacije publikovanih naslova.

SUMMARY

As one of its main ancillary activities, publishing has been an important part in the everyday work of the Public Health Institution University Clinical Center Tuzla for the past five decades. Initially imbued with strong socialist influence, publishing activities have been continuously nurtured and improved, even during extremely challenging periods such as the aggression on Bosnia and Herzegovina (1992-1995) and the so-called post-Dayton period of "reconstruction." Often lacking financial resources even for its primary activities, the institution managed to maintain a continuity in publishing new editions of professional, scientific, and periodical nature, thus making a significant contribution to the development of the medical profession and science in the Tuzla region. An analysis of all titles published by the Public Health Institution University Clinical Center Tuzla from 1972 to 2022 demonstrates the undeniable dedication of this institution to persist in scientific research and publishing activities through various historical periods and the most difficult moments. The result of such dedication is a constant advancement in the field of publishing activities of the institution, particularly in terms of modernization, digitization, and internationalization of published titles.

IZVORI I LITERATURA

Štampa:

1. *Acta Medica Saliniana*;
2. *Pedijatrija danas/Paediatrics Today/Central European Journal of Paediatrics*;
3. 17. Oktobar, List SOUR Regionalnog medicinskog centra „Dr Mustafa Mujbegović“ Tuzla;
4. *Bilten/Zdravstvene novine/Vjesnik UKC*

Internet:

<https://saliniana.com.ba/index.php/ams>

<https://cejpaediatrics.com/index.php/cejp>